

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szerkesztéséről minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hónapra — — — 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 207. szám.

Szerda, szeptember 11.

Szomoru ős.

— szept. 11.

Régen volt ilyen szomoru ősze Magyarországnak s ha körülnézünk a korai fagyos, pusztuló természetben, bizony nagy oka van Magyarországon aggódniuk az embereknek, hogy mi lesz a télen.

A tavaszi csapást valahogy csak jóvá tehetné az elég kedvező gabonatermés, noha a gabona árát ez nem csökkenthette; ámde annyival nagyobb kalamitás fenyegeti a még künnlevő kapástermést. Az utónyarhoz fűzött remény nem teljesült. A folytonos kedvezőtlen időjárás miatt ország-szerte félnek, hogy nem fog megérni a kukorica, megromlik a burgonya; a szőlőben már ugyanis 40—60 százalékra becsülik a veszteséget. A kukorica és burgonya termésének értéke körülbelül ezer millió korona; joggal aggódhatunk tehát, hogy ha tovább is így tart a helyzet, amelynek javulása az ős haladtával egyre kevesebbet ígér, egyenesen inséges télnek megyünk.

Csak a télen érzi meg azután a csapást nemcsak a termelő, hanem az ipar és kereskedelem s vele az egész fogyasztó közönség. Még akkor is nagy aggodalmat kelthetne ez, ha nem lenne egyszerűen a pénzpiac is olyan feszült, szinte válságos állapotban. Közvetlen kárt is sokat okoz az idején rémes időjárás.

A tavaszi árvizek után most ismét nagy területet sújt az árvíz, kivált Erdélyben s a szerencsétlenül jártak megint csak az állam és a társadalom segítségéhez kénytelenek fordulni, amely társadalom amugy is válságos körülmények közt van.

A drágaság, amelynek nagyságát már tavaly elviselhetetlennek láttuk,

még inkább fenyeget fokozódással és ha már Németország is lázong a husdrágaság miatt, mit szólunk mi, akik aránytalanul rosszabbul állunk?

Ilyen körülmények közt pedig a társadalom vezetői azzal mulatnak, hogy a politikai zavarok szításával, mintha ez csak egyes urak játéka lenne, még azt az erőt is tönkre teszik a társadalomban, ami szükséges lenne az emberek egyesítésére, hogy közös elszántsággal és akarral megtalálják a módját a gazdasági veszedelem elhárításának, vagy legalább enyhítésének. Amig utcai komédiák rendezésén törik a fejüket, azalatt rohamos léptekkel közeledik a legveszedelmesebb, esőndességében még gyilkolóbb kenyérforradalom.

Sohasem volna tehát nagyobb szükség arra, hogy a magyar társadalom összefogjon, mint most és teljes erejével odahasson, hogy az ország életét kicsinyes politikai harcokkal bizonyos elemek meg ne akasszák. Égető szükség van arra, hogy a parlament dolgozzék s elintézzze az ország fejlődésére irányuló alkotásokat, amelyek már mind elő vannak készítve, de lefagyaszthatja őket az a sivár fagy, amelyet hatalmi célokért küzdő politikai párttörédek terjesztenek, hogy ismét a pusztulás útjára vigyék az országot.

Itt a legerőteljesebben össze kell fognia a magyar közvéleménynek s ha nem lehet másképp, le kell gázolni azokat, akik az ő kis politikai játékaikat fontosabbnak tartják az élet nagy reális értékeinél, amelyek ennek az országnak is igazi értékei, míg a többi mind csak üres szószátyárkodás és szappanbuborék.

Gyalogezredet

Nagybecskereknek.

Nagybecskerek, szept. 11.

Az új véderőtörvény életbelépésével s a katonai létszám emelésével tudvalevőleg nagyobb változások lesznek a közös hadseregben. A hadsereg keretei megnövekednek, új ezredek alakítanak s ennek folytán ezek elhelyezéséről is gondoskodni kell.

Igy számos magyarországi városban megszorítják a katonaságot, illetőleg növelik az ottani kereteket, ahol pedig még nincs katonaság, ezek közül több város katonaságot kap.

Igy jut például Szeged honvédtüzérséghez, Pancsova huszársághoz, Arad, Debreczen hadosztályparancsnoksághoz és így tovább.

Hogy mit jelent valamely városra a katonaság elhelyezése, azt körülbelül fölösleges bővebben fejtegetni. A katonasággal több lesz a lakosság, növeli a fogyasztást, nagyobbítja a kereskedelmi és ipari forgalmat, szóval gazdaságilag nagy súlylyal esik valamely város életébe.

Nagybecskerek városa, sok egyébtől eltekintve, itt is mostohán van ellátva. A közös hadseregből és a honvédségből csak egy-egy zászlóalj van itt. Így magának a nagybecskereki 29-ik gyalogezrednek is csak egy zászlóalja van Nagybecskereken, míg az ezredtörzs Temesvárott van.

A mostani változások alkalmával meg kellene tehát ragadni az alkalmat s úgy hallottuk, hogy dr. Perisics Zoltán polgármester foglalkozik is a kérdéssel — hogy Nagybecskerek egy egész gyalogezredet kapjon.

„TORONTÁL” tárcája.

Váratlan hűtlenség.

Midőn Sermoiséné a Chaussée d'Antinen kitekintett a kocsiból, mely a színházból hazafelé vitte, majdnem felsikoltott örömeiben. Itt feküdt táskájában a sürgöny, melyben barátja, Lavergne Georges értesíti, hogy holnap Párisba érkezik. S íme, a fiatalember ablakai világosak, tehát már ma este megérkezett. Milyen kedves meglepetést szerez neki, ha felszalad hozzá. Férje nincs honn, a szobaleány diszkrét. Egy egész hosszú, gyönyörű, szabad éjszaka... kinálkozik a szerelmüknek. A kocsi elküldte s öt perc múlva benyitott az előszobába, amelyet a maga kulcsával nyitott fel.

— Ki van kinn? — kérde belülről egy férfihang.

Egyidejűleg egy ösmeretlen lépett a halálra rémült asszonyka elé, egyik ke-

zében revolverrel, a másikban kézilámpával.

— Ne löjjen, — sikoltá Sermoiséné — bocsánat... a sötét folyosón... eltévesztettem az emeletet...

A fiatalember már eldobta a fegyvert.

— En kérek bocsánatot, hogy így megijesztettem. Azt hittem, betörő...

— Akkor, kérem, uram... mert nem tudom, hol vagyok... Hányadik emelet ez?

— A harmadik, asszonyom!

De hiszen akkor ez Georges lakása... Csakugyan, már a butorokat is megösméri... De mit keres itt ez idegen... Talán ő maga a betörő?

— Kö... köszönöm, uram...

— Engedje meg, asszonyom, hogy elkísérjem és világítsak az ajtajáig.

Sermoiséné közel volt az ájuláshoz. A betörő meg akar győződni felőle, vajjon csakugyan hazatér-e s nem ütelármát...

De hirtelen megállt. Ha lefelé megy, a betörő azt hiszi, a portást akarja felálmáznia s még utána iramodik... botrány keletkeznék s hogy magyarazza meg ittlétét ez idegen házban, éjnek idején...

— N... nem megyek le... ellenkezőleg... fölmegek a negyedikre...

— Akkor hát felkisérem... De, kérem, előbb nyugodjék meg, hiszen még egész testében reszket... Igyék meg egy pohár likórt... vagy konyakot... Támazkodjék rám, hadd vezessem a pamlaghoz... De milyen hülye is voltam azzal a revolverrel!

Sermoisénének annyira remegtek a térdei, hogy engednie kellett. A konyak némi bátorságot öntött belé s most már könnyörögni kezdett a betörőnek, engedje esendőben távozni...

— Maradjon még asszonyom, — erősödött amaz — hiszen valósággal elvagyok ragadtatva, hogy ilyen bájos szomszédnóm van... S mindennek előtt en-

Eredeti Sack-féle ekék

Gyári árakban kaphatók:

Braun Árminnál Nagybecskereken és fiókjánál Pancsován.

Állandóan raktáron: Kétvasu eke, gyári jel: Z. H. G. R. és Z. H. G. R. B. Háromvasu eke, gyári jel: E. H. 3.

1067 - x.1

A 29-ik gyalogezred amugy is nagybecskereki, meg kell tehát erőlyesen indítani az akciót, hogy Nagybecskerek megkapja az egész ezredet.

Az ezred idehelyezése Nagybecskerek pangó életére nagy föllendüléssel járna s minden irányban pezsgőbb életet vinne ugy gazdaságilag, mint társadalmilag a városba. Hogy többet ne említsünk, mit jelentene például Nagybecskerekre az, hogy az ezreddel együtt zenekart kapnánk, amely a társadalmi elevenségen kívül kulturális szolgálatot is teljesítene.

Nem akarjuk itt részletezni az előnyöket, amelyeket az ezred idehelyezése idézne elő, hisz ez mindenki előtt ismeretes, csupán egy kis lendületet kívántunk adni az erre irányuló, szunnyadó gondolatnak s ajánljuk a város képviselőtestületének figyelmébe, hogy teljes erejével indítsa meg a mozgalmat s adjon a város polgármesterének kellő támasztékot, hogy ezirányban a lépéseket megtehesse és sikerre vihesse, mert ha a mostani katonai változások idejét elmulasztják, akkor messze időnkig szó sem lehet ilyen törekvéseiről.

HIREK.

— **Személyi hir.** Jankó Agoston alispán, aki tegnap Antalfalván volt hivatalvizsgálaton, ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A kultúregyesület ülése.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület holnap, szeptember hó 12.-én d. u. fél 5 órakor a vármegyeház alispáni kistermében igazgatósági ülést tart, amelyre ezuton is meghívja az elnökség az igazgatóság tagjait.

— **A megyei állandó választmány ülése.** Torontálvármegye állandó választmánya szeptember hó 13 és 14-ik napjain d. u. fél 4 órakor tartja üléseit, amelyeken a hétfői rendkívüli közgyűlés tárgyait készíti elő.

— **A szerbek keresztelő Szent Jánosa.** A gör. kel. szerb hitvallásnak ma ünnepelték keresztelő Szent János ünnepét, amely alkalommal mindkét szerb templomban ma délelőtt ünnepi istentiszteletek voltak.

— **Iskolabizottsági ülés.** Az ujonnan választott nagybecskereki iparos- és kereskedő-tanonciskolai bizottság tegnap délután tartotta Strósz Béla főjegyző,

polgármesterhelyettes elnöklése mellett alakuló ülését, melyen jelen voltak Franz J. L., Balázi József, Partilla Géza, Rigó István, Baaden Károly, Jesszenszky Nándor, dr. Hubert Zsigmond, dr. Klein Mór, Urhegyi János, Török Ferenc, Dékány János, Wégling István, Nasztics István, Göttl György, Bányai Jakab, Bencez Miksa. Miután felolvastott az ujonnan választottak névsora, az elnöklő polgármester-helyettes felhívja a bizottságot, hogy válasszon elnököt, mire az egyhangú lelkesedéssel az eddigi elnököt, Franz J. L. keresk. tanácsos, takarékpénztári igazgatót választja meg. Alelnök lett Steinitzer Géza, gondnok Mayer Rezső, jegyző Török Ferenc. A bizottság megalakulása után Baaden Károly igazgató bejelenti, hogy nyugdíjaztatása alkalmából három évtizeden át viselt kereskedő-tanonciskolai igazgatói és tanítói állásáról lemond, egyben köszönetet mondván a bizottság ez időn át tanusított jóindulatáért. A bizottság őszinte sajnálkozással fogadja Baaden Károly távozását és az iskola kitünő vezetéséért és mindenkorai ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz neki. Végül a bizottság elhatározza, hogy a tanonciskoláknál megüresedett állásokra a „Torontál”-ban pályázatot hirdet.

— **A kivándorlás.** A múlt hónapban a vármegye kivándorlási mozgalmairól összeállított statisztika szerint 289 kérvény érkezett be 485 személyre. Tényleg kivándoroltak 168-an és pedig 96 férfi és 72 nő. Visszavándorolt összesen 113 ember és pedig 82 férfi és 31 nő.

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** Hirt adtunk arról, hogy a kereskedelmi kormány tervbe vette a harmadik osztályu kocsik járatását a gyorsvonatokon. Ez a terv, mint most illetékes forrásból értesülünk, már a folyó évi októberi menetrendben valóra válik s a Máv. egyes gyorsvonatain életbeléptetik a harmadosztályu kocsikat. Egyelőre öt vonalon lesznek ilyen harmadosztályu kocsik: a Budapest—szolnain, a Budapest—kolozsvárin, a Budapest—brassóin és a Budapest—bródin (ez utóbbi vonalnak a Szabadka—bródi részén próbáképpen jártak már harmadosztályu gyorsvonati kocsik), végül megmarad a gyorsvonatu harmadosztályu Budapest—Győr—szombat-helyi vonalon, ahol már próbálkoztak vele. Győrtől Sopronig járatott harmadosztályu kocsikat a Győr—Sopron—ébenfurti vasut, mely ezt az intézkedését továbbra is fentartja. Az új harmadosztály menetdíja összehasonlítva a gyorsvonat más

kocsiosztályainak, valamint a személyvonat harmadosztályának tarifájával, a következők:

Kilométerek	Gyorsvonat			Szv. III.
	III.	II.	I.	
1—30	1.50	2.40	3.60	
31—40	2.10	2.90	4.40	1.30
90—100	5.40	7.50	11.60	3.40
191—200	11.—	15.20	28.50	6.90
491—500	18.40	25.30	39.10	11.50
791—800	20.80	28.60	44.20	13.—
991—1000	31.80	43.80	67.70	19.90
1191—1200	38.40	52.80	81.60	24.—
1391—1400	40.—	55.—	85.—	25.—

Az említett gyorsvonatokhoz egy négytengelyű harmadosztályu kocsit esatolnak, melyen 72 ülés van. A harmadosztályu jeggyel, ha nem lenne hely ebben az osztályban, más osztályban helyet foglalni nem lehet, ellentétben azzal a szokással, mely a személyvonatoknál ilyen esetben fennáll. A gyorsvonat harmadik osztályának utasai nem mehetnek be az étkezőkocsiba sem. Ha az egy kocsit kevésnek bizonyul, megszorítottják, esetleg — amint a gyakorlat szükségessé teszi — kevesebb másodosztályu kocsit járatnak.

— **Huszárok Nagybecskereken.** Em-lítettük, hogy a jövő héten egy század huszár a hadgyakorlatról hazamenőben keresztülvonul Nagybecskereken. A huszárok azonban nem 17-ikén, hanem 16-ikán érkeznek ide s másnap tovább mennek.

— **A mozsárágyu áldozata.** Megemlékeztünk arról a szerencsétlenségről, amelyet Szent István napján egy felrobbant mozsárágyu okozott a Béga partján. A mozsárágyu össze-vissza tépdeste és sebesítette Orlik Károly plakátragasztót, aki mellékesen ünnepi alkalmakkor mozsárágyukat sütögetett. A szegény Orlik Károly bizony esunyán megjárta a mozsárágyu-tüzérséget s örök életére megemlégeti ezt a barbár ünnepi szokást. Hetekig feküdt szegény a kórházban s most jött ki félszemmel, béna félkarral s összeégetett fejével a kórházból. A szerencsétlen embernek a robbanás következtében jobb szeme kifolyt, balkarja nyomorék lett s amint össze-visszapolyázva végig-megy az utcákon, élénk mementóul szolgálhat arra, hogy a hatóságok semmiféle ünnepségre meg ne engedjék a középkori veszedelmes komédiázást a mozsárágyuval, mert bizonyos, hogy az uristennek minden ünnepi cifraságnál kedvesebb egy ember élete és épsége. Legyen tehát előtünk is az. A szegény Orlik pedig már jár-ke, hordja bénán, vakon a plakátokat, mert hát, mint ő maga is mondja, élni csak kell.

TAJÉKOZTATÓ.

Szeptember 13—14. Megyei áll. vál. ülése.
14. Jegyzői nyugdíjintézet ülése.
16. Megyei közgyűlés.
Október 7. A közig. bizottság ülése.

Petz Antal

uridivat áruháza
Nagybecskerek.

Kobrák cipő és tenniss cikkek raktára
Telefon 88 Telefon 88

Tulhalmozott raktár miatt mélyen
leszállított árakon ajánlok:

Női ruhadiszeket,
kész bluzokat,
szallagokat,
csipkéket,
fárfiingeket,
férfi- és nőcipőket,
ugyszintén férfikalap ujdonságokat.

1037—50.6

gedje, hogy bemutassam magam: Marais Pierre, toursi ügyvéd vagyok. Üzleti dologban jöttem néhány napra Párisba.

A fiatal asszony meglepetve tekintett rá:

— De nem itt lakik?

— Nem. Lavergne barátomnál szálltam meg. Ő elutazott egy örökséget felvenni s addig rendelkezésemre bocsátotta a lakását.

— Ó és én . . . azt hittem . . .

— Mit hitt asszonyom?

— Egy házban lakván, ösmerem Lavergne urat s tudva, hogy távol van, azt hittem . . .

— Hogy betörő vagyok . . . Ó, ez büntetést érdemel . . . s engedje, hogy mindjárt ki is szabjam abban, hogy meg egy pereig itt időzzék mellettem.

S mialatt Sermoiséné azon tűnődött, hogy fog a házból észrevétlenül szabadulhatni, a fiatalember már gyakorlott, ügyes kézzel lesegítette köpenyét, kalapját, fátylát s leültette a pamlagra.

Nos, miután nem távozhatott . . . s a fiatalember, bár kissé szelesen bánt bókjaival, nem volt kedve ellenére . . . az egész hangulat, a szándék, amelylyel ide jött, az ösmerős keret fölkelte emlékek . . . mindezek közrejátszottak, hogy megtalálja a kellő hangulatot . . . s mikor már érezte, hogy a feje kábul, csak ezt könyörögte:

— Esküdjék meg, hogy sohasem árulja el a barátjának! Ha az ember egy házban lakik, nem kerülhető ki a találkozás . . .

A másik persze megesküdtött.

S mikor hajnalban elbucsztak, mindkettőjüket mély sajnálkozás fogta el a válás felett. Am Maraisnak el kellett hagynia Páris, ahová Lavergne visszajő.

Hat hónap is eltelt ezután, midőn egy délután Sermoiséné váratlanul benyitva barátjához, azt Marais társaságában találta. Szökni akart, de Lavergne visszatartotta:

— Ó, maradjon, miután ugyis látták!

S bemutatta barátját:

— Marais barátom, akiről már beszéltem önnek s akinek a multkor odakölesőnőztem a lakásom.

Sermoiséné magához tért zavarából, csak ugy, mint Marais, akít ugyancsak meglepett e váratlan találkozás s aki diszkréten el is távozott, de nem addig, míg beszéd közben oda nem vetette a hotel címét, amelyben megszállt.

— Vajjon eljön-e? — gondolta, lefelé menet.

Eljött. Végre is meg kellett magyaráznia, hogyan történt a dolog. Igazán csak ezért ment el. Az viszont természetes, hogy ki kellett mutatni háláját Maraisval szemben diszkréciójáért. S ha összehasonlítást tett a régi s az új kaland között, a mérleg majdnem az új felé billent . . .

Lavergne-nyel szemben igen sértődöttnek mutatkozott, hogy szembeállította egy vadidegennel, aki esetleg kompromittálhatta. Duzzogása két egész hétig tartott, pontosan addig, ameddig Marais Párisban időzött.

Jean Reibrach.

Színház, irodalom.**Az őszi színiévad.**

— Az előleges színházi jelentés. —

Nagybeeskerek, szept. 11.

Említettük már, hogy Mezey Béla társulata e hó végén Nagybeeskerekre érkezik és október elsején megkezdik az egy hónapra terjedő nagybeeskereki színi évadot.

Mezey Béla most küldte meg lapunknak az előleges színházi jelentést, amelyben jelenti, hogy előadásait társulatával f. évi október hó elsején kedden Nagybeeskereken megkezdik s megnyitó előadásul Eisler operettjét, az „Asszonyfaló“-t mutatják be.

A jelentés szerint a színtársulat személyzete a következő:

Igazgató: Mezei Béla, igazgató-helyettes Mezei Andor.

Művezetőség: Vajna Károly általános rendező, Vándory Géza ügyvezető-titkár, Leövey József bérletgyűjtő-titkár, Bártfai Gyula karnagy, Pécskay Vilmos ügyelő, Havasiné Emma sugó, Lévai Pál pénztáros, Szabó Dániel könyvtárnok.

Előadó személyzet: Kiss Cecil subrett primadonna, Kerényi Irén táncos subrette és népszínmű-énekesnő, V. Márkus Angéla opera és operette koloratur-énekesnő, Zöldi Vilma hősnő, Károlyi Ibolyka szende és társalgási, Szász Anna anyaszínésznő, Ligethy Angéla naiva, Medgyesy Erzsébet kómika, Sz. Nagy Imre opera és operett-tenor, Biró Géza naturburs, Czobor Gyula bonvivant-színész Ungvári Miklós jellemszínész, Mezei Andor opera és operett-baritonista, Mezei Béla jellem-kómikus, Tóth József hősszerelmes, Rónay Imre operett-buffó, kómikus, Várady Izsó szalon- és táncos-kómikus, Szécsy Ferenc énekes bonvivant, Vándory Géza társalgási színész, Boross Miklós szalon-színész, Pécskai Vilmos segéd-kómikus.

Ezenkívül 15 tagból álló segédsemmélyzet, 12 tagból álló polgári zenekar és 12 tagból álló műszaki személyzet.

Színrekerülő újdonságok: Asszonyfaló, Csókszanatórium operettek, Kém, Gunyvasora, Brezeda ur, Nincs tovább, Kis kávéház drámák.

Az igazgató harminec előadásra hirdet bérletet a következő áron:

Családi páholy 360 K. Földszinti vagy I. em. páholy 210 kor. II. em. páholy 6. és 7. szám 120 kor. II. em. páholy a többi 90 kor. Zsöllye, az I., II., III. sorban 60 kor. Kőrszék IV., V. és VI. sorban 51 kor. Tamlásszék a VII., VIII., IX. sorban 39 kor. Zártszék a X., XI., XII. sorban 30 kor.

Leövey József a társulat titkára a bérletgyűjtést már megkezdte s az a leg-szebb eredménnyel folyik.

(*) **A Politikai hetiszemle**, politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap leg-újabb száma a következő tartalommal jelent meg:

A sajtó szabadsága. Irta: R. — Bel-föld. A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld. Törökország helyzete. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság. A tengerhajózási szerződések. Irta: (*). — Az értéktözsde. Irta: B. A. — Társadalom. Nemzetiségi veszedelmek. Irta: Örs. — A hétről. A főiskolai kitüntettek. — Török Aurél halála. — A magyar gör. kel. püspökség ellen. — Aggasztó ősz terek. — A tanítói fizetések. — Közgazdasági közlemények.

TÁVIRATOK.**A politika eseményei.**

Az ellenzéki intézőbizottság határozata.

— Ellentmondások. — A kormány nem enged. — Tisza is marad.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az intéző-bizottságnak immár ismert határozata az ellenzéki lapok szerint igen harcias és a királyi kitüntetések dacára, szinte menthetetlennek minősíti Lukács László és Tisza István állásait. Csodálatosképpen még a radikális Népszava is el van ragadtatva a határozatnak a választójogi reformra vonatkozó részétől, ugyanakkor, mikor az „Alkotmány“ című lap diadalmasan konstatálja, hogy az ellenzék soraiban helyet foglaló konzervatív elemek a minimumra redukálták az ellenzék választójogi követeléseit.

A munkapárton egészen másként és pozitívumokra támaszkodva ítélik meg a határozatot. Lukács és Tisza távozását követelvény a határozat, mi sem természetesebb, minthogy Lukács ennek a kisebbségi diktaturának nem fog engedni, ha pedig Tisza István a minap a béke kedvéért hajlandónak mutatkozott kellő pillanatban elhagyni az elnöki széket, a „Pester Lloyd“ ma az ellenzéki határozat hatásaképp arról biztosítja az ellenzék, hogy most már nincs földi hatalom, amely helye elhagyására bírhatná Tiszát, ellenkezőleg, Tisza minden rendelkezésre álló eszközzel azon lesz, hogy mint a Ház elnöke, a parlamentarizmus alapelveinek a kisebbségi daccal szemben érvényt szerezzen.

Az ellenzéki határozat különben korántsem olyan könyörtelen, aminőnek első olvasásra látszik. Minden sora magán viseli annak a szemérmes ki nem mondott hátsó gondolatnak bélyegét, hogy az ellenzék, ha nagyon szorítja, igen is be fogja adni a derekát. A határozat ugyanis nem mondja ki határozottan, hogy a juniusi eseményeket elítéli, csak igen óvatosan úgy nyilatkozik, hogy a kibontakozás az ő követelése teljesítése nélkül lehetetlen. Tehát nem elhatározásokat tartalmaz, csak véleményt mond.

Még jellemzőbb Holló Lajos nyilatkozata, mely szerint ő a választójogot, egyáltalán a tárgyi alapon való tárgyalást, fontosabbnak tartja a személyi követelésnél. Mindehhez hozzájön még, hogy az intéző-bizottság a párthűség alá helyezi határozatát, ami azt jelenti, hogy a vezetők nem bíznak feltétlenül híveikben, akikre a házelnökség kitüntetése különben is konsternálólag hatott.

A határozat legpregnansabb hatása mindenesetre az, hogy szinte felvillanyozta s elszántságában megerősítette a munkapártot.

Lukács László Bécsben.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Lukács László miniszterelnök, mint Bécsből sürgönyzik, tegnap este odaérkezett s ma délelőtti tanácskozott Zichy János gróf kultusz-

miniszterrel, aki Erzsébet Franciska főhercegnő renúnciaciója miatt van Bécsben. A miniszterelnök ma délután a delegációk dolgában az osztrák miniszterelnökkel fog tárgyalni.

Kitüntetések a véderőjavaslatokért.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint félhivatalosan jelentik, a véderőjavaslatok elintézése körül szerzett érdemeikért Solyomossy Ödön báró előadónak a Lipót-rendet, Darvay Fülöp előadónak az udvari tanácsosi méltóságot, Karátson Lajos és Thöry Gusztáv államtitkároknak pedig a Lipót-rend közepkeresztjét adományozta a király.

A hadgyakorlatokat lefújták.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Mezőhegyesről sürgönyzik, a folytonos esőzések miatt a trónörökös a hadgyakorlatokat lefuvatta s így azok egy nappal előbb véget értek. Ferenc Ferdinánd trónörökös holnap Szegeden át Bécsbe utazik.

Az olasz-török háború.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Római jelentések szerint a török kormány a legközelebbi napokban visszavonja az olaszok kiutasítására vonatkozó rendeletét.

E békés hírrel szemben Berlinbe érkezett jelentések azt mondják, hogy az olasz flotta Szmirna szigetén bombázta a partvidéket.

Ellopott takarékpénztári könyv.

Budapest, szept. 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hanekker Antal gödöllői szolgabírói irnoknak a napokban elveszett 44 ezer koronáról szóló takarékpénztári betétkönyve. Mikor rájött, azonnal a takarékpénztárba sietett letiltani a pénzt, de ott már azzal fogadták, hogy későn jött, mert napokkal előbb egy fiatalember, majd pedig egy nő felvette a pénzt.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11:22	—
Buza (áprilisra)	11:74	—
Rozs (októberre)	9:67	—
Zab (októberre)	10:36	—
Tengeri (szeptemberre)	9:35	—
Tengeri (májusra)	7:65	—

Felelős szerkesztő: Soufai János.

Árkod község előljáróságától.

1851—912. szám. 1066—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága közhírré teszi, hogy a „Pésak“ nevű dűlőben fekvő 112 hold szántót és a hozzá tartozó ugynevezett két „Spicz“ darabot buza alá, majd pedig az ugynevezett „Peszkovacski vinogradi“ dűlőben levő 76 hold szántóját kukoricavetés alá 1912—1913. gazdasági évre azonnali készpénzfizetés mellett 1912. évi szeptember hó 15-én d. e. 9 órakor a község tanácstermében haszonbérbe adni fogja.

Közelebbi feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Árkod, 1912. szeptember 8-án.

Az előljáróság.

Angol
nyakkendők,
Kesztyük
Fownes stb.

ÚJDONSÁGOK

(1050 62)

Franczia
zsebkendők
Harisnyák stb.

He Ha Waterproof kalapok. ————— Valódi angol felöltők 50 koronától.

Giptay Dezső kalap és uridivat áruháza.

Eisenstädter S. és Társai

Divatáruháza Nagybecskerek, — Telefon sz. 74.

Dus válsztékban tart raktáron

szövet-, selyem-, csipke- és diszárukat.
Kész menyasszonyi kelengyéket

elsőrangú összeállításban ::

A Tetra hygienikus fehérneműek, babakelengye stb egyedárusítása Torontálmegyében.

1004-5 8

Irodámat

a Torontálmegyeyi közp.
hitelszövetkezet palotájába
(Váraljai-utca 1.)

helyeztem át.

Dr. Löffler Ármin, ügyvéd.

1045-32

Órajavitások három évi jótállás mellett

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására adni, hogy
helyben a Hunyadi-utcában 22 év
óta fennálló Grünzweig H. cég ék-
szer üzletét megvettem és azt

Grünzweig H. utóda

Schwáb Albert

törv. bej. cég alatt tovább vezetem.

Dus raktárt tartok mindenféle ék-
szerek és órákban a legegyszerűbb-
től a legfinomabb kivitelig.

Olcso árak! Pontos kiszolgálás!

A n. é. közönég szives pártfogását
kérve kiváló tisztelettel

Grünzweig H. utóda

SCHWÁB ALBERT,
órák és ékszerész NAGYBECSKEREK.

Órajavitások három évi jótállás mellett

905 30.13

Nagykikindai járás főszolgabírájától.
2476—912. szám. 1054—3.2

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő padéi körorvosi
állásra pályázatot hirdetek.

A körhöz tartozik az összeépült Magyar-
padé és Padé község. Az összes lélekszám
3617.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az
1908 : XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesi-
tésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló
okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi
október hó 5-ig a nagykikindai szolgabírói hi-
vatalhoz küldjék be.

Javadalmazás az 1908 : XXXVIII. t.-c. ér-
telmében 1600 kor. törzsfizetés, 5 évenként
összesen 800 koronára emelkedhető 200 ko-
rona ötödéves pótlék, Magyarpadé és Padé
községtől egyenként 300—300 korona személyi
pótlék, Magyarpadé és Padé községtől egyen-
ként 150—150 kor. laktér, szabályrendeletileg
megállapított, nappal 1, éjjel 2 korona látoga-
tási díjak, továbbá halottkémlelési és hásszem-
lészeti díjak élvezete.

A választás 1912. évi október hó 8-án d.
e. 8 órakor fog Padé község-házánál megtar-
tatni.

Nagykikinda, 1912. évi szeptember 5-én.

Horváth Zoltán, főszolgabíró.

Valkány község előljáróságától.

3161—1912. szám.

1048—3.3

Árlejtési hirdetmény

Valkány község képviselőtestülete 33. sz.
véghatározatával egy csendőri laktanya építését
rendelte el, az erre vonatkozó terv és költség-
vetés a községi jegyzői irodában f. évi szeptem-
ber 16-ig betekintés végett közszemlére
vannak kitéve.

Azon vállalkozók, kik ezen építési mun-
kát elnyerni óhajtják, abbéli zárt ajánlataikat
1912. évi szeptember 16-ig okvetlenül nyújtsák
be Valkány község előljáróságához, mivel az
elkésletten beérkezett ajánlatok figyelembe nem
fognak vétetni.

Az ajánlatok felett a képviselőtestület ha-
tároz, mely az ajánlatok beérkezése után azon-
nal összeül.

A vállalkozóval a szerződés azonnal meg-
lesz kötve, a szerződés a vállalkozóra azonnal,
a községre pedig csak akkor, ha a törvény-
hatóság a fent irt számú véghatározatot jóvá-
hagyja.

Az építésre a költségvetés szerint elő-
irányzott összeg 24734 korona 79 fillér, mely-
nek 10%-a bánatpénzül letendő. Az épület
1913. évi április hó 1-én átadandó.

Valkány, 1912. évi szeptember 5-én.

Simonsich Béla,
jegyző.

Murea Elek,
bíró.

Dócz község előljáróságától.

845—1912. szám.

1063—2.1

Árlejtési hirdetmény.

Dócz község képviselőtestülete egy apa-
istálló építést határozván el, ennek összmun-
kálatainak vállalatára 1912. évi szeptember hó
15-én d. u. 2 órakor Dócz község-házánál meg-
tartandó szóbeli árlejtéssel összekötött zárt
ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

Az 5% bánatpénzzel ellátott zárt aján-
latok a kitűzött nap 12 óráig adhatók be s
később avagy távirati uton beérkezett ajánla-
tok figyelembe nem vétetnek. Előirányzott
összeg 2727 kor. 10 fillér.

Terv, költségvetés és feltételek a hivata-
los órák alatti a község jegyzői irodájában
megtekinthetők.

Dócz, 1912. évi augusztus hó 28-an.

Községi előljáróság.

Pályázati felhívás.

A nagybecskereki községi iparos- és ke-
reskedő tanonciskolák felügyelő-bizottsága pá-
lyázatot hirdet az iparos leány-, fiu- és keres-
kedő tanonciskoláknál az 1912—1913. tanév-
ben megüresedett következő igazgatói és ta-
nitói állásokra:

a) Az iparos leánytanonciskolánál:

1. Egy igazgatói állás 200 kor. fizetéssel.
2. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 4 óra) 320 kor. fizetéssel.
3. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 4 óra) 320 kor. fizetéssel.
4. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 2 óra) 160 kor. fizetéssel.
5. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 2 óra) 160 kor. fizetéssel.
6. Egy tanítói állás rajz tanítására (heti
4 óra) 320 kor. fizetéssel.
7. Egy tanítói állás rajz tanítására (heti
2 óra) 160 kor. fizetéssel.

b) Az iparos fiutanonciskolánál:

1. Egy igazgatói állás 400 kor. fizetéssel.
2. Egy tanítói állás rajz tanítására (heti
6 óra) 480 kor. fizetéssel.
3. Egy tanítói állás a rajzot pótló tárgyak
tanítására (heti 3 óra) 240 kor. fizetéssel.
4. Egy tanítói állás a rajzot pótló tárgyak
tanítására (heti 3 óra) 240 kor. fizetéssel.
5. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 4 óra) 520 kor. fizetéssel.
6. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 4 óra) 320 kor. fizetéssel.
7. Egy tanítói állás a szerb nyelv tanítá-
sára (heti 2 óra) 160 kor. fizetéssel.

c) A kereskedő tanonciskolánál:

1. Egy igazgatói állás 200 kor. fizetéssel.
2. Egy tanítói állás közismereti tárgyak
tanítására (heti 7 óra) 700 kor. fizetéssel.

Pályázhatnak a törvénynek megfelelő ké-
pesítésű egyének. A pályázni kívánók kérvé-
nyei a felügyelő-bizottság elnökehez: Franz J.
L. bankigazgató, kereskedelmi tanácsos urhoz
f. év szeptember 14-ének délelőtti 10 órájáig
nyújtandók be; a választás ugyanez nap dél-
után 4 órakor ejtetik meg.

A választás három évi időtartamra szól s
a megválasztott tanító tartozik állását f. év
szeptember 15-ig elfoglalni.

Nagybecskerek, 1912. szeptember 10.

A nagybecskereki községi iparos-
és kereskedő tanonciskolák
felügyelő-bizottsága.

1064-1

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonos

Egyszerű szempontról
a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel
egész félen ég, mi által
a sok fáradsággal és
költséggel járó min-
dennapi betűzés
megtakaríthatik

Látható tűz. Eredeti biztonsági
szabályozó.

Gázomlás vagy robbanás tel-
jesen kizárva, ellenben
mindig egyenletes és
erős meleg, különösen a szoba
alsó légrétegeiben is

Egyedüli elarusítás
Nagybecskerek
és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésben
az arany kaszához,
Hunyadi-utca 606 37.

1020—40 11

3 szobás lakás

előszobával, fürdőszobá-
val és mellékhelyiségek-
kel azonnal vagy

novemberre kiadó.

Sakits-u., Pányi-féle új ház,
Kónya ház mellett. —

1056-33

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.